

Sygn. akt V Pa 89/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2015 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Jacek Wilga

Sędziowie: SSO Andrzej Marek,

SSR /del./ Agata Mularska - Karamon (spr.)

Protokolant star. sekr. sądowy Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2015 r. **w Legnicy**

na rozprawie

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko (...)w C.

o odszkodowanie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie IV Wydział Pracy

z dnia 27 maja 2015 r.

sygn. akt IV P 14/15

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Andrzej Marek SSO Jacek Wilga SSR /del./ Agata Mularska – Karamon

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lubinie wyrokiem z dnia 27.05.2015r. w sprawie przeciwko (...) C. oddalił powództwo E. K. o odszkodowanie w związku z niezgodnym z prawem odwołaniem ze stanowiska dyrektora (...)ewentualnie dopuszczenie powódki do pracy.

Sąd Pracy ustalił, że powódka E. K. była zatrudniona u strony pozwanej od 01.12.2010r., pierwotnie na stanowisku Kierownika(...) w Ż.. Porozumieniem stron z 09.11.2011r. zmieniono dotychczasowe warunki pracy i płacy powódki powierzając jej stanowisko Dyrektora (...). Zarządzeniem z 9 lutego 2012r. Burmistrz Miasta i Gminy C. powołał powódkę na stanowisko Dyrektora (...) w C. na okres od 10.02.2012r. do 10.02.2015r. Jednocześnie 9.02.2012r. strony zawarły umowę, w której określiły warunki organizacyjno-finansowe „w okresie pracy Kandydata na stanowisku

Dyrektora”. Załącznikiem do umowy był plan rozwoju (...) na lata 2012-2015r. Strony zawarły też porozumienie zmieniające warunki pracy.

4.12.2014r. Burmistrz Miasta i Gminy C. R. K. wydał zarządzenie nr 262.2014r. „zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Dyrektora (...)C.”. Zarządzeniem tym zmieniono zarządzenie z 9.02.2012r. w ten sposób, że okres powołania określono jako „10 lutego 2012r. – 10.02.2019r.”.

Strony jednocześnie zawarły porozumienie zmieniające warunki pracy zgodnie z powyższym, ale nie zawarły umowy określającej warunki organizacyjno-finansowe działalności biblioteki.

Powódka sporządziła Plan Rozwoju (...) na lata 2014-2019, w przeważającej części będący powtórzeniem Planu Rozwoju na lata 2012-2015. Cele operacyjne i zadania zostały określone i uszczegółowione na okres styczeń 2014 – grudzień 2014r. Plan został dołączony do akt osobowych powódki, nie zawiera natomiast żadnej adnotacji o jego zatwierdzeniu przez Burmistrza, czy też osobę przez niego upoważnioną.

6 grudnia 2014r. nastąpiła zmiana na stanowisku Burmistrza Miasta i Gminy C.. Nowym Burmistrzem został F. S..

Zarządzeniem z 14.01.2015r. Burmistrz Miasta i Gminy C. F. S. uchylił zarządzenie nr 262.2014. Pismem z 16.01.2015r. strona pozwana poinformowała powódkę o uchyleniu zarządzenia przedłużającego okres jej powołania na kolejne 4 lata. Jako przyczynę wskazano niezawarcie nowej umowy określającej warunki organizacyjno-finansowe (...). Podano, że w konsekwencji stosunek pracy powódki rozwiąże się z upływem okresu powołania, tj. 10.02.2015r.

W oparciu o takie ustalenia Sąd Rejonowy przyjął, że nie doszło do skutecznego powołania powódki na stanowisko dyrektora strony pozwanej na okres przypadający po 10 lutym 2015r. (do 2019r). Wskazał, że takiej podstawy nie może w świetle obowiązujących przepisów prawa stanowić Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy C. z 4 grudnia 2015r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Dyrektora (...) C. z 2012r. poprzez zmodyfikowanie pierwotnego okresu powołania powódki. Argumentował to tym, iż powołanie dyrektora instytucji kultury następuje na podstawie konkretnej podstawy prawnej, którą stanowi art. 15 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, który zaś nie przewiduje instytucji „przedłużania” okresu powołania osoby pełniącej funkcję dyrektora instytucji kultury.

Sąd przyjął, że decyzja ustępującego Burmistrza nie ma oparcia w przepisach prawa, a co najistotniejsze nie może być utożsamiana z „nowym” powołaniem powódki. Sąd Pracy wskazał również, że niezawarcie odrębnej i nowej umowy regulującej kwestie organizacyjno finansowe obejmujące plan działania (...) na stanowisku dyrektora w dalszym okresie przemawiało za przyjęciem, że nie doszło do ponownego powołania.

W konsekwencji Sąd I instancji przyjął, że a stosunek pracy z powódką rozwiązał się z dniem 11.02.2015r., tj. z upływem okresu powołania – art. 68⁽²⁾ k.p. , a zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy C. z 14 stycznia 2015r., uchylające zarządzenie Burmistrza z 4.12.2014r., nie stanowiło „odwołania” powódki ze stanowiska, bowiem nie doszło do jej skutecznego powołania na dalszy okres.

Orzeczenie o kosztach Sąd Pracy oparł na art. 98 k.p.c.

Od powyższego wyroku powódka wniosła apelację, w której zarzuciła:

I. obrazę przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie:

- art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 25. 10.1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, poprzez uznanie, iż z treści tego przepisu wynika konieczność zawarcia nowej, odrębnej w umowy określającej warunki finansowo-organizacyjne przy ponownym powołaniu na stanowisko dyrektora instytucji kultury, w sytuacji kiedy wcześniej zawarta umowa nie miała ustalonych ram czasowych i była podpisana przed powołaniem, a jej ramowy charakter na to pozwalał, gdyż szczegółowy program finansowy jest ustalany corocznie po ustaleniu budżetu gminy.

- art. 15 ust. 1,2 w/w ustawy poprzez przyjęcie, iż ponownego powołania można dokonać jedynie po zakończeniu okresu wcześniejszego powołania , w konsekwencji błędnym ustaleniu, iż nie doszło do powołania powódki na kolejny okres.

- art. 15 ust. 6 w/w ustawy przez jego niezastosowanie poprzez brak analizy sytuacji powódki przez pryzmat przyczyn odwołania dyrektora instytucji kultury.

- art. 45 § 1 k.p. w poprzez niezasądzenie odszkodowania w sytuacji, gdy faktycznie doszło do wypowiedzenia umowy o pracę z naruszeniem przepisów dotyczących wypowiedzania tych umów.

II. Naruszenia przepisów prawa procesowego to jest art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego, polegającą w szczególności na uznaniu, że nie doszło do skutecznego powołania powódki na stanowisku dyrektora strony pozwanej na okres przypadający po 10.02.2015r. , oraz że umowa określająca warunki finansowo- organizacyjne zawarta została pomiędzy stronami na okres od 9 .02. 1012 do 10 lutego 2015r., podczas gdy została zawarta przed powołaniem na kolejną kadencję i jej ramowy charakter powodował, że nie wymagała ona zmiany.

W oparciu o powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz odszkodowanie w wysokości 12. 420zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz zasądzenia kosztów postępowania

W uzasadnieniu apelacji powódka wskazała , że Sąd Pracy dokonał nieprawidłowej analizy prawnej art. 15 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej poprzez uznanie, że okres powołania nie może zostać przedłużony oraz że przeprowadzenie procedury ponownego powołania nie może być przeprowadzone w okresie trwania dotychczasowego stosunku pracy. Powódka wskazała, że brak jest normy prawnej zakazującej takiego działania. Wskazała również, że określająca warunki finansowo- organizacyjne umowa została zawarta bezpośrednio przed pierwotnym powołaniem powódki na stanowisko dyrektora i nie określała ram czasowych. Zgodnie z wolą stron miała ona obowiązywać tak długo, jak powódka będzie pełnił funkcję dyrektora. Ustawa zaś wymaga jedynie, aby została zawarta przed powołaniem. Powódka wskazała, że z przepisu art. 15 wspomnianej ustawy nie wynika konieczność każdorazowego zawierania nowej umowy, nie określa ona również okresu, na jaki może być taka umowa zawarta . Zatem interpretacja Sądu , że każdorazowo przy powołaniu pracownika na stanowisko dyrektora instytucji kultury niezbędnym jest zawarcie nowej umowy nie jest uzasadnione przepisami ustawy.

Powódka zarzuciła również , iż błędnie Sąd przyjął, że nowe powołanie powódki mogło nastąpić dopiero po zakończeniu okresu kadencji. Strony zawarły bowiem porozumienie zmieniające dotychczasowe warunki pracy wskazujące, że poprzednio zawarta umowa będzie obowiązywała do 10 lutego 2019 roku, a następnie Burmistrz Miasta i Gminy C. wydał zarządzenie, w którym określił iż powołanie na stanowisko Dyrektora (...)następuje na okres do 10 lutego 2019r. Zatem wolą stron było dalsze pełnienie przez powódkę funkcji dyrektora (...).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W apelacji zgłoszono zarzuty naruszenia prawa procesowego. Sprowadzają się one do oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego z przekroczeniem zasad swobodnej oceny dowodów .

Artykuł 233§ 1 kpc stanowi, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego.

W związku z tym, że stan faktyczny sprawy był w istocie bezsporny, nie sposób skutecznie postawić zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 kpc. Zatem zarzut ten zgłoszony w apelacji uznać należy za nieuzasadniony.

Spór ograniczał się do oceny prawnej stanu faktycznego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 25.10.1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

W niniejszej sprawie koniecznym było zatem ustalenie, w oparciu o zapisy art. 15 cyt. ustawy, czy w stosunku do powódki doszło do skutecznego powołania jej na stanowisko Dyrektora (...)w C., na okres przypadający po 10.02.2015r. Przy uznaniu zaś, że doszło do skutecznego powołania, koniecznym byłoby rozważenie i dokonanie oceny, czy zachowane zostały przepisy prawa pracy dotyczące odwołania z tego stanowiska.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej interpretacji przepisów ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, przyjmując, że nie doszło do skutecznego powołania powódki na stanowisko Dyrektora (...)na okres przypadający po 10 lutym 2015r.

Trafnie wskazał Sąd I instancji, argumentując swoje stanowisko, że przepisy cyt. ustawy nie przewidują instytucji „przedłużenia” okresu powołania osoby pełniącej funkcję dyrektora instytucji kultury. Przyjając zatem należało, że cyt. ustawa w art. 15 reguluje w sposób wyczerpujący tryb powołania dyrektora instytucji kultury.

Stosunek pracy z powołania jest specyficznym stosunkiem pracy, który co do zasady na podstawie art. 68 §1¹ kp nawiązuje się na czas nieokreślony, a na czas określony tylko wówczas, kiedy przepisy szczególne tak stanowią. Stosunek pracy zawiązuje się wówczas na czas objęty powołaniem. Zapis taki stanowi zatem odstępstwo od zasady powołania na czas nieokreślony.

W tym zatem kierunku winna być dokonywana interpretacja zapisów art. 15 ustawy o organizowaniu działalności kulturalnej. Przepis ten jest właśnie taką szczególną regulacją, która kształtuje nawiązanie stosunku pracy z powołania na stanowisku dyrektora instytucji kultury na czas objęty powołaniem czyli na czas określony. Zatem przyjęcie możliwości swobody dokonywania w sposób dowolny przedłużania okresu powołania, w trakcie jego trwania, przeczy zasadzie terminowości powołania dyrektora (...) jako instytucji kultury.

Gdyby istniała możliwość swobodnego kształtowania tego okresu, zbędnym byłyby zapisy ustawy określające ramy czasowe, na jakie powołanie może nastąpić a odwołując się do zasady działania racjonalnego ustawodawcy, gdyby ustawodawca przewidywał możliwość zmiany okresu powołania dyrektora instytucji kultury, poprzez jego wydłużenie w trakcie stosunku pracy, to stosowny zapis znalazłby swój wyraz w ustawie.

W tym miejscu należałoby się odnieść do przepisów, które wprawdzie nie mają zastosowania w niniejszej sprawie, ale pozwalają dokonać oceny zapisów art. 15 cyt. ustawy przez pryzmat działania racjonalnego ustawodawcy. Możliwość ponownego powołania na stanowisko dyrektora szkoły i placówki artystycznej na dalszy okres zamknięty, ustawodawca przewidział w art. 36a pkt 14 ustawy o systemie oświaty. Przy czym z przepisu wyraźnie wynika, że ponowne powołanie może nastąpić dopiero po upływie okresu poprzedniego powołania.

Wobec powyższego, uznać należało, że skoro przepisy ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej takiego wydłużenia nie przewidywały, to zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy C. z dnia 4.12.2014r., którym zmieniono okres powołania powódki (w trakcie jego trwania) określając go jako; „od 10.02.2012r. do 10.02.2019” nie kreował skutecznie nowego powołania, a zatem nie doszło do przedłużenia stosunku pracy z powódką.

Stosunku pracy w okresie po dniu 10.02.2015r. nie mogło kreować również porozumienie zawarte przez burmistrza z powódką, mocą którego strony postanowiły dokonać zmiany okresu, na jaki nastąpiło powołanie.

To bowiem powołanie dokonane na podstawie art. 15 cyt. ustawy stanowi podstawę nawiązania stosunku pracy z dyrektorem. Porozumienia nie mogą kreować stosunku pracy z powołania.

Wobec powyższego zbędnym stają się rozważania naruszenia art. 15 ust. 5 ustawy o organizowaniu działalności kulturalnej odnośnie zarzutu, błędnego przyjęcia przez Sąd Rejonowy, że koniecznym dla kreowania skutecznego powołania jest zawarcie odrębnej umowy określającej warunki finansowo-organizacyjne przy ponownym powołaniu.

Konsekwencją prawidłowego ustalenia przez Sąd Rejonowy, że nie doszło do skutecznego powołania powódki na dalszy okres wykraczający poza 10.02.2015r., jest odstąpienie przez ten Sąd od badania przyczyn odwołania i zachowania wymogów formalnych. Stosunek pracy z powódką uległ bowiem rozwiązaniu z upływem okresu, na jaki została powołana (art. 68 ⁽²⁾ kp) a zatem w dniu 10.02.2015r., a pismo Burmistrza Miasta i Gminy C. z dnia 16.01.2015r. nie stanowiło odwołania powódki. Odwołania nie stanowiło również zarządzenie Burmistrza z dnia 14.01.2015r.

W konsekwencji Sąd Okręgowy przyjął, że nie doszło do uchybienia przepisom art. 15 ust. 1,2 , 5 i 6 cyt. ustawy oraz art. 45 § 1 kp.

Wobec powyższego na podstawie art. 385 kpc Sąd Okręgowy apelację powódki oddalił.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego oparto o przepis art. 98kpc.